

Duurzaam aankopen is niet moeilijk! Door rekening te houden met een handvol simpele tips help ook jij onze organisatie te verduurzamen. Stuur jij soms offertes uit? Weet dat wij als organisatie bepaalde duurzaamheidseisen stellen voor heel wat producten en diensten. In deze gids lees je welke eisen je moet én kan opnemen voor het laten **onderhouden van groen en verhardingen en ongediertebestrijding** en hoe je dat doet. Deze gids bevat ook stukken tekst terug die je kunt kopiëren naar jouw offertevraag. Zo hoeft jij je het hoofd niet te breken over hoe je bepaalde eisen formuleert!

Voor de aankoop van chemische bestrijdingsmiddelen en technische toestellen is een aparte gids opgemaakt.

1 Raamcontract

Er is een raamcontract voor onderhoud van groen en verhardingen:

<http://intranet.provincieantwerpen.be/group/guest/ondersteuning/schoonmaak-en-gebouwbeheer/raamcontract-groenonderhoud>

Er is ook een raamcontract voor ongediertebestrijding:

<http://intranet.provincieantwerpen.be/group/guest/ondersteuning/schoonmaak-en-gebouwbeheer/schoonmaak/raamcontract-ongediertebestrijding>

Neem voor meer info contact op met Youssef El Morabiti (T 03 240 62 88, Youssef.ELMORABITI@provincieantwerpen.be).

2 Verplichte duurzaamheidscriteria

- [verbod op het gebruik van pesticiden in open lucht](#)
- [inschrijver is VCA-gecertificeerd](#)

Lees in de [voorbeeldmail](#) of het [voorbeeldbestek](#) hoe je deze criteria opneemt.

2.1 Verbod op het gebruik van pesticiden in open lucht

In je bestek of prijsvraag voor onderhoud van groen en verhardingen moet je verplicht opnemen dat er geen pesticiden mogen gebruikt worden. Volgens het decreet [Duurzaam gebruik pesticiden](#) geldt immers voor alle openbare diensten een **verbod** op pesticidengebruik in open lucht, behalve voor landbouwtoepassingen.

Dit wil zeggen dat het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verboden is in alle provinciale domeinen, scholen en instellingen en bij alle activiteiten van de provincie op openbaar terrein; op terreinen in gebruik door provinciale instellingen en op terreinen in eigendom van de Provincie, ook als ze door concessie, erfpacht of andere vorm van niet-permanente overeenkomst of contract uit handen worden gegeven.

2.2 inschrijver is VCA-gecertificeerd

Voorwaarden rond VCA-certificatie neem je op in de [selectiecriteria](#)

3 Optionele duurzaamheidscriteria

Om een extra steentje bij te dragen kan je kan ook [optionele](#) criteria opnemen.

- [sociale economie](#)
- [plan van aanpak onkruidbestrijding op duurzame wijze](#)

3.1 sociale economie

Sociale economie organisaties zijn eveneens leveranciers en producenten van diverse diensten en goederen, gaande van groen, mobiliteit, catering ... tot en met ICT-oplossingen. Om jouw bestek een extra duurzaam karakter te geven, loont het beslist de moeite om ook hen aan te schrijven voor een prijsofferte. Bovendien ondersteun je op deze wijze tevens hun inspanningen om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt terug te integreren. Een eenvoudige vraag zonder te moeten inboeten aan kwaliteit!

3.2 plan van aanpak onkruidbestrijding op duurzame wijze

De inschrijver wordt gevraagd een plan van aanpak op te maken, waarin beschreven wordt op welke manier onkruid/ongedierte bestreden zal worden. Hierbij overweegt hij de juiste materialen/machines voor de situatie en zowel de milieu- (bv. efficiëntie van de gebruikte toestellen, duurzame materialen, sociale (arbeidsintensiviteit) en economische aspecten (kosten).

Dit plan van aanpak kan je beoordelen in het gunningscriterium duurzaamheid.

4 Tips

- ✓ LET OP: wanneer er een afwijkingsaanvraag nodig is, lees dan de Gids duurzame aankopen – bestrijdingsmiddelen voor de procedure en rapporteringsverplichtingen.
- ✓ Stap één is meer tolerantie tegenover onkruid. Wanneer bestrijding onvermijdelijk is, bijvoorbeeld om onveilige situaties en beschadigingen te voorkomen, vind je op www.zonderisgezonder.be de geschikte aanpak terug om het openbaar domein pesticidenvrij te beheren, bijvoorbeeld hoe ongewenste dieren, planten, ziekten en plagen zonder chemische middelen aan te pakken en welke thermische of mechanische technieken het meest geschikt zijn voor jouw situatie.
- ✓ Om een nulgebruik van chemische bestrijdingsmiddelen mogelijk te maken, moet al in de **ontwerpfase** van groenzones en verhardingen rekening gehouden worden met een aantal aspecten, zodat kruidgroei vermeden wordt of efficiënter op niet-chemische wijze kan worden bestreden. Lees er alles over in de **leidraad 'Pesticidenvrij Ontwerpen'** van de VMM, die voor bepaalde locaties verplicht te gebruiken is. Er hoort ook een **checklist** bij die kan helpen bij het toetsen van ontwerpplannen.
- ✓ Vorm bepaalde oppervlakten om, zodat onkruid minder kans krijgt: door bodembedekkers te planten, gras in te zaaien, ...

5 Voorbeelden

Deze *cursief* getypte stukken tekst kun je kopiëren naar jouw offerte aanvraag.

5.1 Voorbeeldmail voor kleine overheidsopdracht (< 30.000 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je ook voor deze kleine opdrachten mededinging organiseren en dus meerdere dienstverleners aanschrijven, bijvoorbeeld per mail. Het is niet nodig om een bestek op te maken. Schrijf leveranciers aan die ervaring hebben met het onderhouden van groen en verhardingen op een duurzame manier. Of schrijf firma's aan die erkend zijn als sociale economie organisatie.

Hieronder vind je een voorbeeldmail voor het inhuren van duurzaam onderhoud van groen en verhardingen.

VOORBEELDMAIL - DUURZAAM ONDERHOUDVAN GROEN EN VERHARDINGEN

✂ *"Kan u ons een offerte bezorgen voor het uitvoeren van onderhoud van groen en verhardingen met mechanische onkruid- en ongediertebestrijding in domein x.*

- *U levert het bewijs dat u VCA-gecertificeerd bent.*
- *U werkt met energiezuinige machines.*
- *U bent actief in de sociale economie OF u werkt voor deze opdracht samen met een organisatie uit de sociale economie.*
- *Chemische bestrijdingsmiddelen mogen nergens gebruikt worden.*

5.2 Voorbeeldbestek >30.000 en < 144.000 euro

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je hier een bestek maken en versturen aan meerdere dienstverleners. Kies dus zeker voor potentiële dienstverleners die ervaring hebben met duurzaam onderhoud van groen en verhardingen. Of schrijf (enkel?) firma's aan die erkend zijn als sociale economie organisatie.

De punten in het **blauw** zijn verplicht volgens de Gids duurzame aankopen, die in het **groen** optioneel.

VOORBEELDBESTEK - DUURZAAM ONDERHOUD VAN GROEN EN VERHARDINGEN INCLUSIEF ONKRUID- EN ONGEDIERTEBESTRIJDING

KWALITATIEVE SELECTIECRITERIA IN VERBAND MET DUURZAAMHEID

'De inschrijver moet VCA-gecertificeerd zijn.'

Voorbeeld van een milieucriterium bij de selectiecriteria:

"De inschrijver beschikt voor zijn organisatie, althans voor dat deel/die delen van de organisatie dat/die betrokken is/zijn bij de uitvoering van de opdracht over een managementsysteem waarin de volgende onderwerpen zijn geregeld:

- de concrete maatregelen die zijn of worden getroffen om de milieubelasting van de Bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht, zoals gebruik van gevaarlijke stoffen, waterverbruik en energiegebruik van de in te zetten apparatuur en gebruik van transportmiddelen, te verminderen.*
- hoe naleving van de geldende milieuwetgeving is gewaarborgd*
- hoe aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten*
- hoe de voor deze opdracht relevante milieuaspecten worden gemonitord*
- hoe de milieumaatregelen worden gemonitord als basis voor kwaliteitsgarantie."*

TECHNISCHE SPECIFICATIES IN VERBAND MET DUURZAAMHEIDSCRITERIA

- ✘ *Uitvoering van onderhoud van groen en verhardingen met mechanische onkruid- en ongediertebestrijding"*
  - *Chemische bestrijdingsmiddelen mogen nergens gebruikt worden.*

GUNNINGSCRITERIA IN VERBAND MET DUURZAAMHEID

Door duurzaamheid op te nemen als gunningscriterium kan je de milieuvriendelijkste offerte meer punten geven. Opgelet: Als je in de technische specificaties van je bestek al duidelijke duurzaamheidseisen hebt opgelegd, heeft het soms geen zin om bijvoorbeeld milieu nog als gunningscriterium te gebruiken.

Hou er rekening mee dat veel gunningscriteria het bestek onnodig ingewikkeld kunnen maken. De inschrijver moet een uitgebreid verslag opmaken en de provincie moet dit alles afwegen en beoordelen, wat niet altijd even eenvoudig is. Het is voor beide partijen makkelijker om zoveel mogelijk op te nemen in de technische specificaties.

Voorbeeld:

✘ *Voor de beoordeling van het gunningscriterium duurzaamheid wordt rekening gehouden met de milieu-impact van het plan van aanpak (15 punten), waarin beschreven wordt op welke manier onkruid bestreden zal worden. juiste materiaal/machine voor de juiste situatie en zowel de milieu- (bv. efficiëntie van de gebruikte toestellen, duurzame materialen, sociale (arbeidsintensiviteit) en economische aspecten (kosten).*

Voorbeeld:

✘ *Doorstroming is een doelstelling voor de provincie Antwerpen. Voor de beoordeling van het gunningscriterium sociale impact wordt rekening gehouden met het plan van aanpak waarin beschreven wordt op welke manier er voor de uitvoering van deze opdracht samengewerkt zal worden tussen een bedrijf uit de regulier economie en een organisatie uit de sociale economie. Naarmate de samenwerking concrete/intenser is, wordt een hogere score toegekend.*

UITVOERINGSVOORWAARDEN

Je mag conform de algemene uitvoeringsregels van overheidsopdrachten concrete maatregelen vermelden wanneer bepaalde uitvoeringsvoorwaarden worden geschonden.

Als op een bepaalde plaats wel chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden (aangegeven door de aanbestedende overheid), neem je op:

Voorbeeld: "De inschrijver verbindt er zich toe alle verpakkingen van producten terug te nemen en op correcte wijze af te voeren."

5.3 > 144.000 euro

Vraag advies aan het team overheidsopdrachten:

T 03 240 67 09 of overheidsopdrachten@provincieantwerpen.be

6 Meer info

- Voor meer info over het **raamcontract** kun je terecht bij Youssef el Morabiti (T 03 240 62 88, Youssef.ELMORABITI@provincieantwerpen.be).
- Voor meer info over **bestrijdingsmiddelen** kun je terecht bij Leslie Bruyndonckx (milieucoördinator, leslie.bruyndonckx@provincieantwerpen.be).
- Voor meer info over **overheidsopdrachten** kun je terecht bij Laurens Smaers (Team Overheidsopdrachten, T 03 240 67 09, overheidsopdrachten@provincieantwerpen.be)
- Voor meer info over de **criteria m.b.t. sociale economie** kun je terecht bij Felix Van Roost (DEIS, T 03 204 58 46, felix.vanroost@provincieantwerpen.be).
- Op de website www.zonderisgezonder.be (onder openbare besturen) vind je alle info om het openbaar domein pesticidenvrij te beheren.